

UWAGI WSTĘPNE	/	13
---------------	---	----

ROZDZIAŁ I/ PRYWATYZACJA EMERYTUR – EFEKT EKSPANSJI MIĘDZYNARODOWYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	/	19
---	---	----

1. Neoliberalna ideologia podstawą procesu prywatyzacji emerytur i destrukcji systemu zabezpieczenia społecznego / 19
2. Konsensus Waszyngtoński – mechanizm realizacji idei neoliberalnych / 29
3. Deregulacja i liberalizacja rynków finansowych / 42
4. Ryzyko związane z rynkiem finansowym – załamania, kryzysy, patologie / 55
5. Bank Światowy motorem prywatyzacji emerytur w świecie / 68
 - 5.1. Bank Światowy jako międzynarodowa organizacja finansowa / 68
 - 5.2. Raport Banku Światowego *Averting the Old Age Crisis* z 1994 r. – źródło idei trójfilarowego systemu emerytalnego / 74
 - 5.3. Krytyka stanowiska Banku Światowego w sprawie prywatyzacji emerytur / 82
 - Fałszywy argument demograficzny / 84
 - Prywatyzacja emerytur zagrożeniem dla finansów publicznych / 86

Prywatyzacja emerytur – kosztem przyszłego
emeryta / 87

Ryzyko polityczne / 92

Bezsens inwestowania funduszy emerytalnych
w skarbowe papiery dłużne / 94

Dług jawny i ukryty / 96

5.4. Ewolucja stanowiska Banku Światowego w sprawie reform
emerytalnych / 100

6. Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) –
przeciwnikiem przymusowego filara kapitałowego
w systemie emerytalnym / 106

7. Efekty prywatyzacji emerytur w świecie / 108

8. Lobbing instytucji finansowych na rzecz prywatyzacji
emerytur (USA, Niemcy) / 111

8.1. Podłoże lobbingu instytucji finansowych w sprawie reform
emerytalnych / 111

8.2. Stany Zjednoczone – nieudana próba utworzenia
przymusowego filara kapitałowego / 113

8.3. Niemcy – lobbing na rzecz dobrowolnych ubezpieczeń
emerytalnych / 125

ODZIAŁ II/ ODWRÓT OD PRYWATYZACJI EMERYTUR W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ I EUROPIE ŚRODKOWO- WSCHODNIEJ / 139

1. Podłoże odwrótu od prywatyzacji emerytur / 139

2. Ameryka Łacińska – pole doświadczalne prywatyzacji
emerytur / 142

2.1. Chile – przestroga dla polskich emerytów / 142

2.2. Argentyna – nacjonalizacja prywatnych funduszy
emerytalnych w 2008 r. / 151

2.3. Boliwia – nacjonalizacja prywatnych funduszy
emerytalnych w 2010 r. / 158

3. Europa Środkowa i Wschodnia / 162

3.1. Specyficzne uwarunkowania ekonomiczne i polityczne
prywatyzacji emerytur / 162

3.2. Węgry – faktyczna likwidacja OFE w 2011 r. / 164

4. Inne kraje / 178

- 4.1. Rosja – zawieszenie transferu składek i dobrowolność udziału w filarze kapitałowym / 178
- 4.2. Kazachstan – przejęcie przez państwo aktywów filara kapitałowego / 185

ROZDZIAŁ III/ OFE – KLUCZOWY ELEMENT REFORMY EMERYTALNEJ Z 1999 R. W POLSCE / 193

- 1. Reforma emerytalna z 1999 r. – istota i uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne / 193
 - 1.1. Uzależnienie Polski od zagranicznych wierzycieli / 193
 - 1.2. Istota reformy emerytalnej z 1999 r. / 198
 - 1.3. „Bezpieczeństwo dzięki różnorodności” – podstawa ideowa reformy / 205
- 2. Rola podmiotów międzynarodowych w przeprowadzeniu reformy emerytalnej / 209
 - 2.1. Bank Światowy i USAID / 209
 - 2.2. Emerytury pod palmami – kampania medialna w sprawie reformy i jej społeczne skutki / 218
- 3. Ostrzeżenia ze strony przeciwników prywatyzacji emerytur / 221
- 4. Argumenty twórców reformy / 231
- 5. Efekt reformy z 1999 r. – drastyczna redukcja emerytur / 241

ROZDZIAŁ IV/ OFE – ZAGROŻENIE DLA FINANSÓW PUBLICZNYCH / 251

- 1. OFE jako główne źródło długu publicznego w Polsce / 251
 - 1.1. Mechanizm narastania długu publicznego związany z istnieniem OFE / 251
 - 1.2. Dług jawny i ukryty / 262
- 2. Podwyższenie wieku emerytalnego do 67 lat – cena za utrzymanie OFE / 265
- 3. Postulaty zwolenników OFE / 268
 - 3.1. Zmniejszenie wydatków publicznych / 268

- 3.2. Redukcja tzw. przywilejów emerytalnych / 269
- 3.3. Redukcja wydatków na cele społeczne i wyprzedaż majątku publicznego / 274
- 4. Podsumowanie / 277

ROZDZIAŁ V/ OFE – ŹRÓDŁEM RYZYKA

DLA PRZYSZŁEJ EMERYTURY / 279

- 1. Doświadczenia Chile – lekcją dla Polski / 279
- 2. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych / 281
- 3. Minimalna emerytura gwarantowana / 284
- 4. Przymus uczestnictwa w OFE
w świetle unijnej dyrektywy MIFID / 285
- 5. Powszechne Towarzystwa Emerytalne jako instytucje zarządzające OFE / 290
 - 5.1. Międzynarodowe koncerny finansowe – główni akcjonariusze PTE / 290
 - 5.2. Opłaty pobierane przez PTE i ich wpływ na wysokość emerytury / 292
 - 5.3. Opłaty pobierane przez ZUS / 296
- 6. Struktura portfela aktywów OFE – refleksje ogólne / 298
- 7. Skarbowe papiery dłużne jako główny składnik aktywów OFE / 302
 - 7.1. Irracjonalność inwestowania OFE w obligacje skarbowe / 302
 - 7.2. Tzw. obligacje infrastrukturalne / 308
- 8. Inwestycje OFE w akcje i inne instrumenty finansowe / 311
 - 8.1. Wspieranie giełdy przez OFE – źródłem patologii systemowej / 311
 - 8.2. Udział OFE w prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych / 313
 - 8.3. Stopy zwrotu osiągane w ramach OFE / 316

- 9. Inwestowanie OFE za granicą – potencjalne skutki
zniesienia ograniczeń / 324
- 10. Kwestia wypłat emerytur z filara kapitałowego / 327

ROZDZIAŁ VI/ KIEDY POLSKA

UWOLNI SIĘ OD OFE? / 331

- 1. Konieczność likwidacji OFE / 331
- 2. Ustawa z 6 grudnia 2013 r. w sprawie zmian
w OFE / 336
 - 2.1. Istota uchwalonych zmian / 336
 - 2.2. Potencjalne skutki zmian dla emeryta i finansów
publicznych / 346
- 3. Co zamiast OFE? / 351
 - 3.1. Odbudowa zaufania do systemu zabezpieczenia
społecznego i emerytur z ZUS / 351
 - 3.2. Rozwój gospodarczy Polski i poprawa demografii –
podstawą przyszłych emerytur / 358
 - 3.3. Czy jest wybór między ZUS a OFE? / 362

PODSUMOWANIE / 367

BIBLIOGRAFIA / 375